

A kultuszminiszteri tárca hadügyminiszteri tárca.. .

Kedves Vendégeink!

Klebersberg Kunó egykori kultuszminiszter székfoglalójának bevezető sorával köszöntöm Önöket, mint az Ikervári ÁMK igazgatója és a Rába(p)ART Társulat elnöke. A művelődési házak, közösségi terek, mint azt sokan tévesen hiszik és gondolják nem a szocializmus intézményei. Klebelsberg Kunó Bethlen István kormányának minisztereként, jól tudta, hogy a magyar nemzet – más kincsének híján - csak műveltségének fejlesztésével emelkedhet ki a környező államok gyűrűjéből. A közösségi terekre a társadalmi átalakulás periódusaiban különösen nagy szükség volt és van. Jó példa erre, hogy Klebelsberg Kunó a belügyminiszteri posztot cserélte fel a kultuszminiszterire, többek között, hogy művelődési házakat építhessen. Számuk az 1920-as években 2800-ra nőtt. Az intézmény eredete a felvilágosodásra nyúlik vissza. Az akkor eszmélkedő polgári gondolkodás ismerte fel, hogy a „szellem napvilága” akkor jó, ha minden ház ablakán ragyog. Ehhez azonban meg kell teremteni a lehetőséget. Amit viszont nem elég csak deklarálni, hanem azt is biztosítani kell, hogy a rá való készség mindenkiben kialakulhasson. A „képesség” mindenkivel vele születik, de nem mindenkiben válik „készséggé”. Nem elég hozzá az embereket felülről noszogatni, olyan helyzetet kell teremteni, amelyben maguktól ismerik fel a lehetőséget. A művelődési házak, vagy közösségi terek a vidék esélyegyenlőségének biztosítékai. Városokban vannak szakintézmények: színházak, múzeumok, hangversenytermek, klubok, kiállítótermek, galériák, felnőttképző intézmények. A falun élő embereknek a művelődési házak biztosíthatják mindezt – . A művelődési ház, ha kell, múzeum, hangversenyterem, színház, oktatóközpont, kiállítóter, klub, alkotóműhely é sorolatnánk mindezeket tovább.

A művelődési házak ősei a felvilágosodás korában születnek klubok, kaszinók formájában. A 19. század hetvenes éveiben Jane Addams Chicagóban már valóságos művelődési házat szervez, hogy a bevándorló tömegekből kulturált közösség alakuljon. Dániában megszületnek a népfőiskolák, Olaszországban a Casa del Popolo nevet viselő intézmények (amiket később Mussolini kisajátított). És így tovább- a világ minden közepésnél fejlettebb vagy fejlődő országában, Japántól Brazíliáig. Sokféleképpen hívják őket: művelődési ház, népház, faluház, közösségi ház, ifjúsági ház, gyülekezeti ház, népfőiskola, klub, kaszinó, kör, társasági központ, olvasókör (csitaliste), vagy éppen IKSZT. Társulnak könyvtárral, sportalkalmakkal (tornaterem, uszoda), színházzal, kiállítóteremmel, iskolával, kórházzal. Nem sodorja el őket a szakmai professzionizmus, mert kell egy hely, ahol nemcsak egyetlen meghatározott célból jönnek össze az emberek, hanem hol erre, hol arra használják, hol kultúrára, hol szórakozásra, hol társas életre, hol véradásra, tüdőszűrőre, vagy egyszerűen - komolyan „meghányni közös dolgainkat”. Hely, ahol az ösztönösség és tudatosság találkozik.

A közművelődés szerepe a „tudás társadalmában” sem más, mint a felvilágosodásban, ahogy azt harcosai Rousseau-tól és Diderot-tól William Morrisig vagy Kodály Zoltánig megvilágították.

Magyarra fordítva: ha bármely szakmában, iparban, tudományban, művészetben, társadalmi tevékenységben meg akarunk felelni, akkor szélesebb kulturális alapból kell tudni meríteni, mint ami a célnak közvetlenül megfelel. A beszéd és a kultúra egyaránt olyan képességek,

amelyeket kreatív módon kell elsajátítani. Ehhez sok mindent kell tennünk, különösen ifjúkorunkban, de később is. Nem árt, ha sokat olvasunk, ha közös éneklésben veszünk részt, ha színjátszó csoportban szerepelünk, ha rendezvények létrehozásában tevékenykedünk, barátainkkal vitatkozunk, ha a családon és a munkahelyen túl is találunk közösséget, ha elsajátítjuk az együttélés kultúráját, ha szép tárgyak szemléletébe merülünk, ha közösen megyünk a természetbe – és sorolhatnám tovább.

Az ikervári Batthyány Lajos Művelődési Ház nagyszámú, sikeres amatőr művészeti csoportjáról országosan is ismert intézmény. Ebben a házban a Művelődő csoportok száma még a közösség hiányos, nagy politikai csaták idején is - mindig meghaladta a 10-et. Az ikervári művelődési ház olyan alkotó közösségeknek ad otthont, amelyek évről – évre bizonyító erejűek arra nézve, hogy a közösségfejlesztés településfejlesztés és ez megfordítva is természetesen evidencia: a településfejlesztés közösségfejlesztés! Az ikervári művelődési ház az alkotóhelye a Rába(PART Társulatnak, (korábbi nevén Ikervári Színkör) amely vidéki, falusi szintársulatként évről – évre országos és nemzetközi színjátszó találkozókra szerzett hírnevet magának, a településnek Ikervárnak, és Vas megyének. Érezzük –e annak a jelentőségét, hogy ez vidéki egyesület többször is elhozta a mosonmagyaróvári nemzetközi találkozóról a legjobb scenika , színpadi megjelenítés díját? Érezzük-e annak a jelentőségét, hogy ez a társulat a heves megyében megrendezett Kárpát – medencei találkozón Mrozek: Szerenád c. egzisztencialista drámájával arany minősítést szerzett? és ezáltal az ország legjobb amatőr együtteseinek közé küzdött fel magát? Mindezt azért hangsúlyozom, mert ez az a közösség, amely a településfejlesztés terén is történelmet írt Ikerváron, - pályázatot nyújtott be, - a számára és a többi ikervári művelődési közösség számára is otthont és alkotóhelyet biztosító művelődési ház felújítására, a település vagyonának gazdagítására.

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból sikeres pályázatával Integrált Községi és Szolgáltató Tér (IKSZT) kialakítására és működtetésére összesen 52 235 026.-Ft-ot használhatunk fel.

A megújult közösségi tér egyike a 2011-2012-es években megnyíló több, sikeresen felújított kulturális intézménynek. A projekt keretében a meglévő művelődési ház felújítása, átalakítása, az intézmény összes nyílászárójának cseréje, az épület komplex akadálymentesítése, új számítástechnikai, informatikai és egyéb eszközök, berendezések, bútorok beszerzése valósult meg. A kivitelezési munkálatok 2011. október 6-án kezdődtek, 2012. január 6-án került sor az elkészült épület műszaki átadására-átvételére. A fejlesztéssel a meglévő szolgáltatások minőségi javulására, új szolgáltatások, programok szervezésére nyílik lehetőség. Természetesen ez az erőfeszítés együttműködőket, társakat, segítőköt kívánt: Köszönjük Szabó Béla Úrnak a település előző polgármesterének, hogy támogatta céljaink megvalósulását. Köszönjük Fehér Ferenc polgármester Úrnak, hogy nyomköveti a projekt útját. Köszönjük Bokor Imre Úr, Gyöngyössi Gergely Úr projektvezetők, Jakab László Úr, műszaki ellenőr munkáját. Köszönjük a kivitelező Pannon Bau Kft-nek, ill. vezetőjének Horváth Tibor Úrnak, a Rum-és Vidéke Takarékszövetkezetnek az együttműködést. Köszönjük természetesen a Polgármesteri Hivatal dolgozóinak és körjegyző asszonynak Rauchné Király Zsuzsannának a segítségét. Jól esett a nyári forróságban az épület kiürítésénél az egyesületünk és a Honismereti Kör tagjainak a kézzelfogható segítése. Pályázaton kívül

valósult meg az épület elektromos hálózatának felújítása. Köszönjük Kiss Szabolcs Úrnak a lelkiismeretes, pontos munkavégzést.

Tisztelt Ünneplők! Művelődő közösségeink, a Rába (p)ART Társulat és a magam nevében kívánom, hogy az ikervári Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér, mint a Batthyány Lajos Művelődési Házban működő új típusú szemlélet és főleg motivációs erő adjon hitet az ikervári közösségfejlesztő és településfejlesztő munkánkhoz.

Tisztelt Vendégeink! Ünnepi átadásunk forgatókönyvét úgy szerkesztettük, hogy a köszöntő gondolatok között rövid műsorral kedveskedjünk Önöknek.

Pásti József

igazgató

tanügyigazgatási szakértő, közművelődési szakértő</font>